

ПРЕС КЛИПИНГ

11. фебрур 2014.

НАСЛОВИ

- Плата касни, али не и рачуни;(стр.2)
- Приватник кредитира раднике без камате!;(стр.3)
- И радници Универзал банке могу да раде на спровођењу стечаја;(стр.4)
- Радници Универзал банке у стечају раде "на црно";(стр.5)
- Радна група за измене Закона о раду понову у четвртак;(стр.6)
- НАЛЕД:Измена Закона о раду омогућиће ново запошљавање;(стр.7)
- НАЛЕД: Свака друга фирма могла би да запосли нове раднике;(стр.8)
- Закон о раду опет на дневном реду;(стр.10)
- Чиновнички нормативи против запошљавања лекара;(стр.11)
- Слободне зоне мамац за инвеститоре;(стр.12)
- Радници блокирали железничку пругу;(стр.13)
- До нове Владе минималац, након тога социјални програм;(стр.15)
- Предузећа крше закон и дугују по четири месеца;(стр.16)
- Свака друга фирма обећава нова радна места;(стр.17)

Плата касни, али не и рачуни

Ј. Ж. Скендерија

Велики број грађана у Србији није у могућности да редовно плаћа обавезе према држави. Каматна стопа коју зарачунавају комунална предузећа је 17,5 одсто

Трећина радника у Србији не прима плату или им зараде касне

ТРЕЋИНА радника у Србији не прима плату или им зараде касне по неколико месеци, док готово 35.000 људи месечно од фирме добија мање од 21.000 динара, колико износи законски минималац. Иако је стопа сиромаштва у земљи све израженија, а платежна моћ грађана на најнижем нивоу, испорука рачуна комуналних и других предузећа не касни ниједан дан. Почетак месеца је ноћна мора за већину становништва, јер у то време поштански сандучићи почињу уредно да се пуне неплаћеним обавезама са све затезним каматама, опоменама пред искључење или обавештењима о утужењу.

Прецизни подаци о кашњењу у плаћању рачуна не постоје, али сматра се да око пола милиона грађана не стиже да редовно измири обавезе за комуналије, струју, кабловску... По пријему сваке уплате изводе се математичке калкулације шта би требало одмах платити, а шта може да сачека. Углавном су „на чекању“ рачуни који у почетку не подлежу „санцкијама“, попут комуналија, док се због могућег искључења издваја и последњи динар за телефон, струју, па чак и за вртић и школску ужину.

- Чини ми се да увек боље пролазе они који не плаћају ништа - каже Мара П. из Београда. - Када им се дугови нагомилају, држава им одобри репрограме, отплаћивање на рате, док се редовним платишама „закачи“ и камата за неизмиривање обавеза у року.

Каматна стопа коју зарачунава већина комуналних предузећа у Србији је 17,5 одсто годишње или у просеку око три динара за сваки дан прекорачења рока. Делује мало, али на више рачуна током низа месеци износ и није занемарљив.

НАЈВЕЋИ РАСХОД ХРАНАНАЈВЕЋА ставка у издацима су били расходи за храну око 40 одсто, следи становање и комуналије са нешто више од 15 одсто. Из кућног буџета за превоз грађани Србије издвајају нешто више од осам процената, следе рекреација и култура, одећа и обућа, остале личне потребе, опрема за стан и текуће одржавање, телекомуникације...

Према подацима Републичког завода за статистику, просечна плата у Србији исплаћена у децембру прошле године износила је 50.820 динара, по тренутно важећем курсу то је једва 440 евра. Процене су да то није довољно за измиривање свих заосталих обавеза, које су у просеку око 500 евра у заостатку.

Горан Паповић, из Националне организације потрошача Србије, објашњава да се овакви проблеми не могу генерализовати.

- Много нејасноћа има у обрачуну комуналних услуга и то би најпре требало разрешити - каже Паповић. - Треба утврдити да ли је у реду наплаћивати све што се тренутно зарачунава грађанима. Процене су да неколико стотина хиљада потрошача у Србији не може редовно да измирује рачуне. То је и јасно с обзиром на то да износ просечне потрошачке корпе премашује просечну зараду у Србији. За рачуне остане тек део новца, а онда они из месеца у месец расту.

Питање је да ли су они који ништа не плаћају у бољој позицији, јер њима на крају да би ишта уплатили, држава одобри репрограме дугова.

- То се само зове репрограм - каже Паповић. - Коначни рачун им је увећан за камате, које није требало обрачунавати, и судске трошкове, којих није ни било. Сви на крају плате читав износ.

<http://www.novosti.rs/vesti/naslovna/ekonomija/aktuelno.239.html:477734-Privatnik-kreditira-radnike-bez-kamate>

Приватник кредитира раднике без камате!

С. Костић - З. Радовић

Приватни предузетник из Нове Пазове Цвико Крунић помаже запосленима да преживе ова тешка времена. Издвојено шест милиона динара у фонд за позајмице. Запослени може да добије 70.000

У „Медиусу” су модификовали некадашњу касу узајамне помоћи

КАД радници имају директора као што је Цвико Крунић, банке им нису потребне. Власник трговинског предузећа "Медиус" из Нове Пазове смислио је како да у овом времену све теже економске кризе помогне својим радницима. Без обзира на то да ли су решили да реновирају купатило, плате школарину за децу или уплате летовање, могу да рачунају на позајмицу, и то без камате!

Крунић је одлучио да од профита фирме ове године издвоји шест милиона динара, како би створио фонд из кога ће радници моћи да узимају бескаматне кредите. То значи да фирма у којој је ангажовано 200 радника, у старту може обезбедити помоћ од око 30.000 динара за сваког запосленог. Планирано је да највећи износ позајмице буде 70.000 динара. Фонд функционише тако што сви који му приступе плаћају чланарину од 100 динара, што је приход фонда.

- Сваки радник који жели позајмицу, уплаћује улог по 10.000, 12.000 или 14.000 динара, у зависности од висине позајмице коју тражи - објашњава за "Новости" Цвико Крунић. - Улог се уплаћује тако што се одузима по две хиљаде динара од плате сваког месеца. Тај новац ће му бити враћен када више не буде желео да буде члан фонда. Ово је некадашња каса узајамне помоћи, али је идеја препакована у једну мало другачију правну норму.

Са проблемом прескупог задуживања код банака, суочена је цела Србија. Свима је познато да је цена коришћења дозвољеног минуса код банака најмање 30 одсто и да је то велики терет за ионако мале плате. Из овога је проистекла идеја формирања радничког фонда, да са малим заједничким напором фирме и запослених радника могу уштедети значајна средства која узима банка у ситуацији коришћења дозвољеног минуса.

- Живимо у времену када је тешко бити и запослени и послодавац, али човек мора имати разумевања за своје раднике - сматра Крунић. - Задовољан сам пословањем моје фирме, али сам и свестан да су зараде, колико год биле добре гледајући нашу браншу, довољне тек за пуко преживљавање. Плате трговаца у малопродаји у "Медиусу" су од 26.000 динара за почетнике до 37.000 динара, са минулим радом, за трговце са искуством, којих и има највише, јер чине 90 одсто запослених у малопродаји. Просечна плата на нивоу фирме је 40.000 динара. Људима је потребно више, а израчунао сам да би бескаматне позајмице могле да им помогну да боље живе.

ИСПЛАТЕ

ИСПЛАТА бескаматних кредита радницима почеће већ ових дана. До сада се учланило око 120 запослених, а за 50 радника се 12. фебруара исплаћује бескаматна позајмица. Власник "Медиуса" сматра да ће се највећи број радника захваљујући позајмици раздужити код банака.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/441700/I-radnici-Univerzal-banke-mogu-da-rade-na-sprovodjenju-stecaja>

И радници Универзал банке могу да раде на спровођењу стечаја

Тањуг

Агенција за осигурање депозита може ангажовати раднике Универзал банке у стечају на пословима спровођења поступка стечаја, што ће и бити учињено, саопштила је данас Агенција за осигурање депозита.

У саопштењу се напомиње да стечајни управник, уз одобрење стечајног судије, може ангажовати запослене, иако отварање поступка стечаја на Универзал банком представља разлог за отказ уговора о раду запосленима.

- Агенција за осигурање депозита интензивно ради на припреми предлога Привредном суду за ангажовање лица, као и на припреми Уговора о ангажовању, након прибављања потребних сагласности. Очекивани завршетак наведених активности је 14. фебруар 2014. године - најавила је Агенција за осигурање депозита.

Поводом писања Тањуга о статусу лица која су тренутно радно ангажована у Универзал банци а.д. Београд у стечају, Агенција за осигурање депозита је саопштила да су о наведеној законској одредби, али и потреби ангажовања великог броја лица у почетној фази стечајног поступка, запослени у банци обавештени посредством синдикалних представника и у разговорима са стечајним управником.

Привредни суд у Београду отворио је 3. фебруара стечајни поступак над Универзал банком а.д. Београд, а Агенција за осигурање депозита именована је за стечајног управника Банке.

Након доношења решења о отварању поступка стечаја и уводјења у дужност стечајног управника, интензивно се радило на ажурирању података неопходних за исплату осигураних депозита физичких и правних лица, а након тога на преузимању и заштити стечајне масе.

За обављање наведених послова ангажовани су искључиво запослени Банке. У току је припрема одлуке о спроводјењу пописа имовине стечајног дужника, на којим ће такође бити ангажовани запослени Банке, наведено је у саопштењу Агенције а осигурање депозита.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/441606/Radnici-Univerzal-banke-u-stecaju-rade-na-crno>

Радници Универзал банке у стечају раде "на црно"

Тањуг

Стечајни управник Универзал банке, којој је НБС 31. јануара одузела дозволу за рад, обавестио је запослене да су сада у радном односу у Универзал банци АД у стечају, поделио им радне задатке и информисао о радном времену, али је пропустио да са радницима закључи уговоре о раду, тако они већ осам дана долазе на посао и раде "на црно".

- Већ осам дана имамо ситуацију да запослени долазе на посао и раде 'на црно' без заснивања радног односа, без решења о престанку радног односа, без уговора о раду код новог послодавца, без икаквог документа - наведено је у писму запослених Инспекцији рада.

Они подсећају да је према Закону о стечајном поступку предвидјено да предузеће у стечају може да запосли раднике према својим потребама, било оне који су били запослени пре покретања стечајног поступка или потпуно нове раднике са тржишта рада.

У писму се указује Инспекцији рада да је у овом случају прекршен и Закон о раду, према којем је послодавац у обавези да са запосленим закључи уговор о раду пре ступања на рад, а уколико то не учини, сматра се да је запослени засновао радни однос на неодредјено време.

Предвиђене казне за непоштовање тих законских норми су од 800.000 до 1.000.000 динара, наведено је у писму, у којем се изражава нада да је држава способна да обезбеди поштовање закона, како би се обезбедило да сви запослени, према члану 32. Закона о раду, закључе

уговоре о раду на недоредјено време, с обзиром да су се за то стекли услови.

У супротном радници банке најавили су радикалније потезе, излазак на улице и акцију под називом "банкарско пролеће".

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/441553/Radna-grupa-za-izmene-Zakona-o-radu-ponovu-u-cetvrtak>

Радна група за измене Закона о раду понову у четвртак

Бета

Радна група представника синдиката, послодаваца и Владе Србије, која ради на изменама Закона о раду, требало би да одржи први састанак у четвртак, 13. фебруара, изјавио је данас потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије Зоран Михајловић.

- Пре тога очекујемо да нам Министарство рада пошаље писано образложење због чега се мења постојећи Закон о раду, на основу којег ћемо одлучивати о томе какав ће став синдиката бити у раду те радне групе - казао је Михајловић.

Он је објаснио да је изјашњавање надлежног министарства битно, како би се знало зашто се закон мења и шта је потребно да се уради како би се запошљавање повећало.

На припремном састанку радне групе за израду нове верзије Закона о раду, који је одржан 3. фебруара, договорани су технички детаљи и динамика рада.

Нова радна група требало би да до 1. маја припреми нацрт нове верзије закона који ће уредити тржиште рада и капитала, а да до 30. маја буде спроведена јавна расправа, како би до 30. јуна закон био усвојен.

Претходна радна група је, без учешћа репрезентативних синдиката, припремила Нацрт измена и допуна Закона о раду који је био у јавној расправи од 18. децембра до 10. јануара.

Предложеним изменама Закона о раду нису били задовољни скоро сви синдикати у Србији, па је 20. јануара на састанку премијера Србије Ивице Дачића и првог протпредседника

Александара Вучића с представницима репрезентативних синдиката и Уније послодаваца одлучено да се поново разматрају измене радног законодавства.

Синдикати су 23. јануара организовали у предузећима и установама у Србији једносатни штрајк као упозорење да се убудуће ниједан закон који се односи на услове рада и права радника не може мењати без договора с њима.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/441479/NALEDIzmena-Zakona-o-radu-omogucice-novo-zaposljavanje>

НАЛЕД:Измена Закона о раду омогућиће ново запошљавање

Бета

Свака друга фирма у Србији, односно њих 46 одсто, могло би да запосли нове раднике уколико би био измењен Закон о раду, показује истраживање Националне алијансе за локални економски развој (НАЛЕД), саопштено је данас.

Од 250 испитаних послодаваца, 19 одсто потврдило је да би сигурно ангажовали нове раднике, а још 27 одсто одговорило је да би то могло да се догоди и код њих, показало је истраживање које је на крају 2013. за потребе НАЛЕД-а и Америчке агенције за међународни развој (УСАИД) Пројекта за боље услове пословања спровео ЦЕСИД.

Осам процената испитаних сигурни су да их нови закон не би подстакао на отварање нових радних места, док је 32 одсто послодаваца навело да вероватно не би додатно запошљавали.

Када је реч о запошљавању на одређено, 51 одсто послодаваца тврди да не користе ту опцију. Остали у већини случајева то чине због провере знања радника (59 одсто) и сезонских послова (26 одсто), док је девет одсто испитаних навело да то чини због лакше процедуре отпуштања.

Послодавци, који су имали проблем при отпуштању стално запослених радника, јер су их суд и инспекција враћали на посао (иако послодавац сматра да су оправдано добили отказ), у 75 одсто случајева за то криве лоша законска решења, а преостали тврде да су лоше радили инспекција и суд.

Послодавци сматрају да је у новом закону о раду потребно изменити административне процедуре које оптерећују привреду, а не утичу на заштиту права запослених.

Истакнуто је да би новим законом о раду требало променити начин обрачуна отпремнина како би се исплаћивале само за период проведен код последњег послодавца.

Неопходно је ограничити проширено дејство колективног уговора, укинути обавезу послодавцима да на истим радним местима морају да исплаћују исту зараду јер то дестимулативно утиче на запослене, избећи двојако тумачење одредбе о увећању зараде по основу ноћног и сменског рада, променити критеријуме за обрачун минималне зараде, продужити трајање уговора на одређено време.

Председник Савета за правне реформе НАЛЕД-а Милош Благојевић казао је да би већим компанијама пуно значило и да се у закону измени концепт Правилника о систематизацији послова, а као пример непотребне процедуре је оценио и обавеза да се Уговор о раду оверава печатом што је пракса коју су напустиле не само чланице Европске уније већ и земље региона и уместо чега би било довољно да се уговор оверава код нотара.

<http://www.blic.rs/Vesti/Ekonomija/441467/NALED-Svaka-druga-firma-mogla-bi-da-zaposli-nove-radnike>

НАЛЕД: Свака друга фирма могла би да запосли нове раднике

Танјуг

Свака друга фирма у Србији, односно њих 46 одсто, могло би да запосли нове раднике уколико би био измењен Закон о раду, показује истраживање које је на крају 2013. спровео ЦЕСИД за потребе НАЛЕД-а и УСАИД - а.

Из закона би требало избацити процедуре које оптерећују привреду, а не утичу на заштиту права радника, кажу у Националној алијанси за локални економски развој.

Из података добијених на узорку од 250 послодаваца може се видети да је 19 одсто испитаника потврдило да би сигурно ангажовали нове раднике, а још 27 одсто одговорило је да би то могло да се догоди и код њих.

Послодаваца који су сигурни да их нови закон не би подстакао на отварање нових радних места је осам одсто. Ту је и 32 одсто оних који вероватно не би додатно запошљавали.

Када је реч о запошљавању на одређено, 51 одсто послодаваца тврди да не користе ту опцију. Остали у већини случајева то чине због провере знања радника (59 одсто) и сезонских послова (26 одсто).

Само девет одсто наводи да то чини због лакше процедуре отпуштања.

Испитаници који су имали проблем при отпуштању стално запослених радника, јер су их суд и инспекција враћали на посао (иако послодавац сматра да су оправдано добили отказ), у три четвртине случајева за то криве лоша законска решења, а преостали тврде да су лоше радили инспекција и суд.

Новим законом о раду требало би пре свега променити начин обрачуна отпремнина како би се исплаћивале само за период проведених код последњег послодавца.

Неопходно је, такође, ограничити проширено дејство колективног уговора, укинути обавезу послодавцима да на истим радним местима морају да исплаћују исту зараду, јер то дестимулативно утиче на запослене.

Требало би избећи двојачко тумачење одредбе о увећању зараде по основу ноћног и сменског рада, променити критеријуме за обрачун минималне зараде, продужити трајање уговора на одређено време, увести дисциплинске мере и друго.

Председник Савета за правне реформе НАЛЕД-а и менаџер корпоративних послова у компанији "Цоца-Цола ХБЦ", Милош Благојевић, каже да је у новом закону о раду потребно изменити административне процедуре које оптерећују привреду, а не утичу на заштиту права запослених.

- Примера ради, већим компанијама пуно би значило да се у закону измени концепт Правилника о систематизацији послова. Тај документ мора да садржи податке о свим организационим јединицама, броју радника у њима и врсти радних места - рекао је он.

Због честих промена опреме, алата, производних линија и ИТ опреме, неопходне су обуке и нови људи, а самим тим неопходно је и често мењати правилник, наводи Благојевић и додаје да би требало прописати усклађивање правилника на шест месеци, а да се изостави обавеза

навођења броја радника.

Пример непотребне процедуре је и обавеза да се Уговор о раду оверава печатом, што је пракса коју су напустиле не само чланице Европске уније већ и земље региона. Уместо тога било би довољно да се уговор оверава код нотара.

Такође, уговор о раду бирократски је оптерећен захтевом да мора да садржи елементе на основу којих се вреднују резултати рада запосленог, саопштио је НАЛЕД.

http://www.b92.net/biz/vesti/srbija.php?yyyy=2014&mm=02&dd=10&nav_id=810449

Закон о раду опет на дневном реду

ИЗВОР: БЕТА

Београд -- Радна група представника синдиката, послодаваца и Владе Србије, која ради на изменама Закона о раду, требало би да одржи први састанак 13. фебруара.

"Пре тога очекујемо да нам Министарство рада пошаље писано образложење због чега се мења постојећи Закон о раду, на основу којег ћемо одлучивати о томе какав ће став синдиката бити у раду те радне групе", изјавио је потпредседник Савеза самосталних синдиката Србије Зоран Михајловић.

Он је објаснио да је изјашњавање надлежног министарства битно, како би се знало зашто се закон мења и шта је потребно да се уради како би се запошљавање повећало.

Нова радна група требало би да до 1. маја припреми нацрт нове верзије закона који ће уредити тржиште рада и капитала, а да до 30. маја буде спроведена јавна расправа, како би до 30. јуна закон био усвојен.

Претходна радна група је, без учешћа репрезентативних синдиката, припремила Нацрт измена и допуна Закона о раду који је био у јавној расправи од 18. децембра до 10. јануара.

Предложеним изменама Закона о раду нису били задовољни скоро сви синдикати у Србији, па је 20. јануара на састанку премијера Србије Ивице Дачића и првог протпредседника Александара Вучића с представницима репрезентативних синдиката и Уније послодаваца одлучено да се поново разматрају измене радног законодавства.

Синдикати су 23. јануара организовали у предузећима и установама у Србији једносатни штрајк као упозорење да се убудуће ниједан закон који се односи на услове рада и права радника не може мењати без договора с њима.

<http://www.politika.rs/rubrike/Srbija/Cinovnicki-normativi-protiv-zaposljavanja-lekara.lt.html>

Чиновнички нормативи против запошљавања лекара

Из Клиничког центра и домова здравља упозоравају да је угрожено нормално функционисање здравствених организација у Нишу

Ниш – Због великог раскорака између стварних потреба медицинских установа примарног и клиничког здравства у Нишу за стручним кадровима и планова Фонда здравства и Министарства здравља Србије угрожено је нормално функционисање здравствених организација у граду на Нишави. Недавно су глас против, како је речено, систематског уништавања нишког здравства подигли сви синдикати Дома здравља, а ових дана слично може да се чује из свих других установа у Нишу.

Због веома лоше кадровске ситуације и, посебно због проблема „неуговорених” радника, који се не решава годинама, Дом здравља, највећа установа основног здравства у Србији, све чешће не може да одговори потребама и захтевима пацијената, рекли су у синдикату лекара и фармацеута ове здравствене организације после разговора са пословодством. Директор Дома здравља др Милорад Јеркан за „Политику” објашњава:

„Синдикати и руководство имају заједнички став према заиста огромном проблему. Реално гледано, у овом тренутку нашој установи потребно је још 20 лекара и 35 медицинских сестара и техничара. Уз то постоји потреба и за двадесетак немедицинских радника за одржавање хигијене и за друге помоћне послове”.

Директор ове велике установе сликовито је представио тренутно стање.

– Ми смо само у сектору опште медицине нашег Дому здравља пре неколико година имали 120 лекара. Нормативом усвојеним у Фонду здравства и Министарству здравља предвиђа се да у нашој општој медицини буде минимум 105, а тренутно раде само 94 доктора. Још парадоксалнија ситуација је у Кућној нези – доскора је у служби збрињавања непокретних на градском, или пацијената на сеоском подручју који су без могућности да дођу до најближих здравствених станица и амбуланти, радио 31 лекар. Сада је у овој служби 19 стручњака, а планом фонда и министарства предвиђено је само 11 лекара. То је несхватљиво. Ако би био усвојен такав план, онда би у граду са близу 300.000 становника и стотину села у околини наша кућна нега могла да функционише само под условом да поседујемо авионе за превоз екипа лекара и медицинских сестара – каже директор Дома здравља.

Ништа боља ситуација није ни у Клиничком центру у Нишу са преко 30 института, завода и клиника. Проф. др Мирослава Живковић, помоћник генералног директора КЦ Ниш на примеру једне од врхунских установа објашњава целокупну ситуацију.

– Средином прошле године наша високостручна медицинска институција отворила је центар за негу најтежих болесника у Кнез Селу, где се налазе Клиника за плућне болести и Онколошка клиника. Иако смо учинили све што је потребно и што је предвиђено пројектом Европске уније у Стратегији палијативног збрињавања, односно формирали тим који је прошао целокупну и специфичну обуку за рад са оваквом врстом пацијената, недостатак стручног особља онемогућио је реализацију квалитетног пројекта. Једноставно само зато што недостаје још најмање 11 медицинских сестара и техничара и неколико лекара, Палијативни центар уопште није заживео, рекла је Живковићева.

Слична ситуација је и у осталим сегментима великог Клиничког центра, на који је за збрињавање, лечење и негу усмерено подручје са преко два милиона становника на југу и југоистоку Србије и другим установама основног здравства у Нишу. А док се чека да се реално и на прави начин сагледају потребе нишких здравствених организација, велики број лекара свих специјализација, а још више медицинског особља са четвртим степеном средњошколског образовања одлази у Немачку, Шведску и друге развијене европске земље где дефинитивно посла има.

Тома Тодоровић

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Slobodne-zone-mamac-za-investitore.sr.html>

Слободне зоне мамац за инвеститоре

У њима послују 84 страна и 89 домаћих предузећа, која запошљавају око 15.000 људи уз два и по пута већи извоз

Са закашњењем од најмање три деценије, Србија је коначно открила слободне зоне као покретаче развоја. Данас их је 13. У њима послују 84 страна и 89 домаћих предузећа, која запошљавају око 15.000 људи. У 2012. из ових зона је извезено робе за 820 милиона евра, а највише захваљујући захукталом „Фијату” и „великом фићи”. Вредност извоза у 2013. процењује се на више од две милијарде евра. Зоне у Пироту, Зрењанину, Шапцу и Ужицу се шире. Добиће је и Панчево, а има изгледа да 15. зону у Србији, највероватније негде на Дунаву, изграде инвеститори из Кине.

По речима Милана Ристића, директора Управе за слободне зоне у Министарству финансија, у слободним зонама ће у 2014. и 2015. години бити великих улагања и нових радних места.

– Улагање „Мишлена” од око 200 милиона евра у проширење погона фабрике аутогума „Тигар” у зони у Пироту, које је у току, једна је од највећих инвестиција у Србији – каже Ристић. – Садашња производња и извоз ће у 2015. бити удвостручени, а посао ће добити још 500 радника. У нову слободну зону у Панчеву, у којој ће радити „Рафинерија”, „Азотара” и „Петрохемија”, очекује се да буде инвестирано 350 милиона евра, а у постојећу зону у Новом Саду НИС ће уложити још 150 милиона евра. Нове стране инвестиције се очекују и у зонама у Смедереву, Врању, Апатину... Реално је очекивати да у слободним зонама у догледно време ради и до 30.000 људи.

Према подацима Управе царина, највећи извозници Србије су компаније „Фијат аутомобили Србија”, Нафтна индустрија Србије и „Тигар тајерс”, које послују у режиму слободне зоне.

Држава се дуго опирала да инвеститорима одобри олакшице које зоне чине привлачним за улагања, али је то коначно учинила 2006. године усвајањем важећег Закона о слободним зонама. Компаније које у тим ограђеним просторима производе, не плаћају царину и порез на додату вредност на увезену опрему и репроматеријал, али ни на услуге и енергенте, а имају и поједностављене царинске процедуре. Услов је да инвестиција буде најмање три милиона евра, од чега милион мора бити инвестиран током прве године. Произведена роба у зонама сада је пре свега намењена извозу. Ранијих година служиле су као складишта која су омогућавала да се плаћање државних дажбина на увезену робу одлаже до њене продаје.

Према Ристићевим речима, у слободним зонама Пирот, Зрењанин, Суботица, Нови Сад, Шабац, Ужице, Смедерево, Крушевац, ФАС – Крагујевац, Југ – Ниш, Апатин, Свилајнац и Брање, инвеститоре не привлаче само то што им држава не наплаћује царину и ПДВ.

– Стране инвеститоре у слободне зоне привлачи и могућност да извезу произведену робу без царине у Русију, Турску, Белорусију и Казахстан, јер Србија са тим земљама има потписане споразуме о слободној трговини – напомиње Ристић.

Српске слободне зоне нуде најповољније услове у региону. Предузећа из Словеније заинтересована су да део производње преселе у Србију, зато што су она која већ послују у неким од њених слободних зона веома задовољна оствареним резултатима, речено је недавно на скупу у Привредној комори Србије који су организовали Словеначки пословни клуб и ПКС.

Уласком у Европску унију, у којој сада има више од 50 слободних зона, Србија би морала да укине повластице које у њима даје инвеститорима. Да би привукла што више улагача у својим слободним зонама и да би они у њима што дуже остали, Србија у преговорима са ЕУ треба да настоји да их што дуже задржи. Пољска је чланица ЕУ од маја 2004, али је успела да у преговорима са бриселском администрацијом добије право да своје зоне задржи до 2016. године.

А. Микавица

<http://www.politika.rs/rubrike/Ekonomija/Radnici-Fabrike-vagona-nastavljaju-blokadu-pruge.sr.html>

Радници блокирали железничку пругу

Онемогућен саобраћај од Краљева према Чачку и Пожеги и од Краљева ка југу Србије. – Преко Краљева не може саобраћати ни теретни воз из Крагујевца који превози аутомобиле до барске луке

Краљево – После шест месеци штрајка, седмодневног протеста улицама града, блокаде саобраћаја у најпрометнијим улицама, радници „Фабрике вагона“, које су подржали и бивши радници „Магнохрома“, јуче су у Краљеву блокирали железничку пругу. Стога је онемогућен пружни саобраћај према Чачку и Пожеги и ка југу Србије, тј. Звечану. Због ове блокаде преко Краљева не може саобраћати ни теретни воз од Крагујевца који из тамошње фабрике превози аутомобиле до барске луке.

– Од јуче је спречен саобраћај два пара воза од Краљева до Пожеге и једног од Краљева до Звечана. За блокаду смо јавили и у Крагујевац, односно „Фијат аутомобиле Србија“ па ће, вероватно, празна композиција, која данас треба да се врати морати преко Београда. Овуда

пролазе сваког дана по две композиције са 17 вагона и по 503 аутомобила. То је око седам хиљада евра по једној композицији прихода за железницу, а овако су трошкови транспорта већи – истиче Милинко Бојанић, шеф за саобраћај краљевачког железничког чвора.

Истина, иако су јуче у преподневним сатима радници на прузи били одлучни да ту остану до испуњења захтева можда ова блокада, колико данас, буде прекинута. Јер, јуче су, на позив из Министарства привреде, представници незадовољних радника отишли у Београд на преговоре са Игором Мирковићем, министром у техничкој влади.

А, како смо већ писали, радници „Фабрике вагона“ траже исплату, неки мање неки више у зависности од погона до погона, у просеку 16 заосталих плата у висини загарантованог минималног износа. Траже и повезивање три године радног стажа и оверу здравствених књижица.

Њих у протесту подржавају и бивши радници „Магнохрома“ који одавно организују протестне шетње градом и скупове испред зграде градске управе, а разлог је што сматрају да су изиграни приликом реализације социјалног програма у овом предузећу и исплате заосталих плата из 2006. године. Тада су пристали да им 20 одсто загарантованог износа буде исплаћено касније, што се није десило па су 2010. године поднели тужбе суду. Сада њих око 1.800 поседује правоснажне пресуде, али због статуса предузећа у реструктурирању, не могу бити извршене.

Окупљене металце и бивше „ватросталце“ на прузи посетио је јуче и Драган Јовановић, градоначелник Краљева, који је казао да локална власт није крива за њихове невоље, односно лоше приватизације ових фабрика, које су пре три године раскинуте. Јовановић је изразио и страховање да ли ће Влада Србије, у техничком мандату, моћи да у потпуности удовољи њиховим захтевима. А, што се тиче руководства „Фабрике вагона“, Зоран Богдановић, пре два месеца изабран за директора, под притиском незадовољних радника одмах је поднео оставку.

– Не разумем те захтеве за моју одговорност, тј. за проблеме из знатно ранијег периода, али изгледа да у Србији мора само овако – на силу. Не уважавају се критеријуми рада, дисциплине, одговорности, обећано се без присиле не испуњава. Тако се ови проблеми решавају само од случаја до случаја – каже за „Политику“ Богдановић.

М. Дугалић

За сада две плате

Влада Србије ће радницима Фабрике вагона у Краљеву исплатити две минималне зараде, најавио је вршилац функције министра привреде Игор Мирковић. Влада ће то учинити у циљу привремене финансијске консолидације Фабрике вагона, а у складу са расположивим средствима, рекао је Мирковић на састанку са представницима фабрике, локалне самоуправе и заступницима државног капитала у том предузећу.

Танјуг

АКТУЕЛНО - Председник Штрајкачког одбора Фабрике вагона Краљево јуче у Министарству привреде разговарао са Игором Мировићем

До нове Владе минималац, након тога социјални програм

АУТОР: Г. ВЛАОВИЋ

Београд - Радницима Фабрике вагона Краљево данас ће бити исплаћена једна заостала минимална зарада, а до формирања нове републичке владе сваког месеца ће добијати по један минималац, док ће сви остали проблеми бити решени након што нова влада добије мандат, речено је Данасу у Штрајкачком одбору Фабрике вагона Краљево.

- Нама држава дугује 15 заосталих зарада. Добили смо уверавања надлежних да ће нам сада бити исплаћена једна плата, а наредног месеца још једна и тако све до формирања нове владе. Када до тога дође, са њеним представницима ћемо потписати меморандум који ће гарантовати израду социјалног програма, односно уследиће овера здравствених књижица и повезивање радног стажа у последње три године - каже за наш лист Ненад Терзић, председник Штрајкачког одбора Фабрике вагона Краљево.

Он је јуче позван на састанак у Министарство привреде Србије где су му дате гаранције за исплату једне зараде, као и обећање да ће се постепено решавати и други проблеми са којима се суочава фабрика. Према Терзићевим речима, Игор Мировић, који је преузео руковођење Министарством привреде након што је Саша Радуловић поднео оставку, рекао му је да ће нова влада Србије бити формирана у мају, чиме ће се створити услови за решавање незавидног положаја Фабрике вагона Краљево, која се налази у процесу реструктурирања.

Иначе, Терзић је у Београд отпутовао непуна два сата после одласка заступнице капитала Фабрике вагона Марије Савковић на разговоре у Агенцији за приватизацију и Министарству привреде. У нашу редакцију јуче је стигло и саопштење Министарства привреде у коме је речено да је вршилац функције министра привреде Игор Мировић одржао састанак са представницима штрајкачког одбора Фабрике вагона из Краљева, представницима локалне самоуправе и заступницима државног капитала у том предузећу.

- Министар Мировић је истакао да ће Влада Србије у циљу привремене финансијске консолидације тог предузећа, а у складу са расположивим средствима, запосленима у Фабрици вагона у наредном периоду исплатити две минималне зараде. Министарство привреде, представници синдикалних организација и руководства Фабрике вагона из Краљева интензивираће дијалог у циљу потписивања меморандума којим ће бити утврђени рокови и механизми којим ће Министарство привреде помоћи у решавању проблема социјалног програма и реализације отпремнина - наводи се у саопштењу Министарства привреде. У том

саопштењу такође пише и да ће „Влада Србије покренути поступак контроле пословања и утрошка средстава у Фабрици вагона у Краљеву, а представници синдиката обратиће се радницима тог предузећа са молбом да привремено обуставе протесте“.

Блокада

Радници Фабрике вагона јуче ујутро су на 24 сата блокирали пруге Краљево-Косовска Митровица и Краљево-Пожега, а осим захтева за исплату зарада, оверу књижица и повезивање стажа, затражили су и преиспитивање рада менаџмента фабрике који је у петак, 7. фебруара, поднео оставку. Они су већ осам месеци у штрајку, а јуче су им се придружили и запослени у Магнохрому, након чега је блокирана пруга у правцу Чачка и Звечана.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/preduzeca-krse-zakon-i-duguju-po-cetiri-meseca>

Предузећа крше закон и дугују по четири месеца

Да би прекинула ланац неплаћања који дави српску привреду, држава је пре безмало годину дана донела Закон о ограничавању рокова плаћања у Србији.

Међутим, просечни рокови наплате дуговања предузећа добављачима робе и услуга и даље су дужи од четири месеца, слабо то ико и контролише, фирме плаћају како могу и хоће. Најгоре је и даље у грађевинској индустрији, али дугују и приватници и држава.

Уместо прописаних 45 дана за јавни сектор и 60 за приватни, просечни рокови плаћања у Србији и даље су – 126 дана. То је показала анализа Уније послодаваца Србије за другу половину 2013. године.

– То је незнатно умањење у односу на 2012. годину, када је просечан рок био 131 дан. Још увек спадамо у европске рекордере, уз БиХ, по дужини наплате у унутрашњем промету, привредника у Србији између себе и на релацији приватни сектор – јавни сектор – каже за „Дневник“ директор Уније послодавца Драгољуб Рајић, и указује на то да криза неликвидности у привреди још траје јер је готово свако шесто предузеће у блокади или то било привремено у прошлој години.

Он вели да је рекордер у кашњењу наплате потраживања грађевинска индустрија, где је наплата за извршене грађевинске радове у просеку трајала 192 дана, дакле дуже од шест месеци, а на плаћање за куповину грађевинског материјала се у просеку чекало 164 дана.

Рајић подсећа и на пад промета у трговини, који је у 2013. опао додатних 5,5 одсто у односу на 2012. годину, те је и стога све теже наплатити потраживања у појединим привредним гранама.

– Не поштују се никакви рокови, а што је најгоре – то нико не контролише – каже потпредседник Асоцијације малих и средњих предузећа Милан Кнежевић, уз оцену да је закон донет кад му време није.

Он објашњава да такви закони у свету почивају на три основа, а Србија нема ниједан.

– Предуслови су ликвидна привреда која може да плаћа обавезе, систем који може да санкционише и банкарске гаранције или менице – вели Кнежевић.

Била је неко време општеприхваћена оцена да су државна предузећа побољшала плаћања јер им Министарство финансија није двало новац ако су имала дуговања, али сада се опет може чути да касне и јавна предузећа и локалне самоуправе и сви остали.

Поменимо, законом предвиђене казне за неплатише иду и до два милиона динара. Тако на пример, 20.000 динара износи казна за свако кршење уговореног рока, а прекршајне казне за предузетника иду од 10.000 до 500.000 динара. Прекршајне казне за одговорна лица у јавном сектору су од 5.000 до 150.000 динара, а за правна лица од 100.000 до 2.000.000 динара. У Хрватској је законом предвиђен рок за плаћање 44 дана, у Словенији 30, а у Немачкој 45 дана.

С. Глушчевић

Све у реду

У Министарству финансија кажу да се Закон о роковима измирења обавеза у новчаним трансакцијама генерално поштује, а на оне који не поштују рокове примењује се закон.

Законом се уређују рокови измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама између јавног сектора и предузећа ради повећања ликвидности привреде. Тиме ће се избећи досадашња честа ситуација да предузећа мање економске снаге кредитирају економски јача предузећа и тиме сама западају у великвидност. Министарство финансија није водило евиденцију о кашњењима пре доношења Закона јер није постојала правна основа за то, кажу у Министарству.

<http://www.dnevnik.rs/ekonomija/svaka-druga-firma-obecava-nova-radna-mesta>

Свака друга фирма обећава нова радна места

Свака друга фирма у Србији, односно њих 46 одсто, могло би запослити нове раднике уколико би био измењен Закон о раду, показује истраживање које је на крају 2013. спровео ЦеСИД за потребе Националне алијансе за локални економски развој и УСАИД-а.

Из закона би требало избацити процедуре које оптерећују привреду, а не утичу на заштиту права радника, кажу у НАЛЕД-у.

Из података добијених на узорку од 250 послодаваца може се видети да је 19 одсто испитаника потврдило да би сигурно ангажовали нове раднике, а још 27 одсто одговорило је да би се то могло догодити и код њих. Послодаваца који су сигурни у то да их нови закон не би подстакао на отварање нових радних места је осам одсто. Ту је и 32 одсто оних који вероватно не би додатно запошљавали.

Када је реч о запошљавању на одређено, 51 одсто послодаваца тврди да не користе ту опцију. Остали у већини случајева то чине због провере знања радника (59 одсто) и сезонских послова (26 одсто). Само девет одсто наводи да то чини због лакше процедуре отпуштања. Испитаници који су имали проблем при отпуштању стално запослених радника јер су их суд и инспекција враћали на посао (иако послодавац сматра да су отказ добили оправдано), у три четвртине

случајева за то криве лоша законска решења, а преостали тврде да су лоше радили инспекција и суд.

Новим законом о раду требало би пре свега променити начин обрачуна отпремнина да би се исплаћивале само за период проведен код последњег послодавца. Неопходно је, такође, ограничити проширено дејство колективног уговора, укинути обавезу послодавцима да на истим радним местима морају да исплаћују исту зараду јер то дестимулативно утиче на запослене. Требало би избећи двојачко тумачење одредбе о увећању зараде по основу ноћног и сменског рада, променити критеријуме за обрачун минималне зараде, продужити трајање уговора на одређено време, увести дисциплинске мере и друго.

Председник Савета за правне реформе НАЛЕД-а и менауер корпоративних послова у компанији „Кока-Кола ХБЦ” Милош Благојевић каже да је у новом закону о раду потребно изменити административне процедуре које оптерећују привреду, а не утичу на заштиту права запослених.

– Примера ради, већим компанијама много би значило да се у закону измени концепт Правилника о систематизацији послова. Тај документ мора да садржи податке о свим организационим јединицама, броју радника у њима и врсти радних места – рекао је он. – Због честих промена опреме, алата, производних линија и ИТ опреме, неопходне су обуке и нови људи, а самим тим неопходно је и често мењати правилник.

Он је додао да би требало прописати усклађивање правилника на шест месеци, а да се изостави обавеза навођења броја радника.

Пример непотребне процедуре је и обавеза да се уговор о раду оверава печатом, што је пракса коју су напустиле не само чланице Европске уније већ и земље региона. Уместо тога, било би довољно да се уговор оверава код нотара. Такође, уговор о раду бирокуратски је оптерећен захтевом да мора да садржи елементе на основу којих се вреднују резултати рада запосленог, саопштио је НАЛЕД.

Д. Урошевић

Стабилност најважнија

Највеће мане Србије су, из угла инвеститора, нестабилан и непредвидив законодавни оквир на који утиче често мењање закона и њихова непотпуна примена, саопштио је данас НАЛЕД.

– Лоша тумачења, усвајање закона по хитној процедури без правих јавних расправа и кашњење у усвајању подзаконских аката ствара додатну неизвесност – каже потпредседница УО НАЛЕД-а и директорка компаније „Цонтинентал Винд Србија” Ана Брнабић. – Неспорно је да Србија има нестабилан и непредвидљив законодавни оквир, да се 69 одсто закона доноси по хитним процедурама без јавних расправа, и неспорно је какав проблем ствара кашњење у усвајању подзаконских аката, које у просеку износи 823 дана.

Међутим, наглашава она, сасвим је сигурно да Влада може, с мало воље и труда, направити велики преокрет.